

SKUPŠTINA OPŠTINE BANJA LUKA
- Vijeće radnih zajednica -

Z A P I S N I K

sa III (treće) sjednice Vijeća radnih zajednica
Skupštine opštine Banja Luka, održane 26.6.1967.g.

Z A P I S N I K

sa III treće sjednice Vijeća radnih zajednica Skupštine opštine Banja Luka, održane 26. juna 1967. godine.

Sjednica je počela u 10 časova u Velikoj sali Doma kulture u Banja Luci.

Sjednici predsjedava predsjednik Vijeća Pirolić Meho.

Zapisnik vodi Tadić Teodor, radnik Skupštine opštine Banja Luka.

Predsjedavajući konstatuje, poslije prozivanja, da sjednici prisustvuje 31. odbornik, a odsutni su: Miladinović Milenko, Midžić Zlatko, Popović Milorad, Puljić Drago, Rojc Vera, Ruždić Teofik, Senić Ranko, Šarčević Omer, Vasić Milivoj, Vukić Ante, Vukolić Stevan, Antić Mirko, Balić Azra, Čuljat Miroslav, Džombić Milorad, Djoratić Slobodan, Grozdanić Boško, Janikijević Viktor, Kovačević Rade i Mandić Vukašin.

Predsjedavajući predlaže dnevni red, kako je ranije dostavljen odbornicima, tako da je usvojen slijedeći:

D N E V N I R E D

1. Usvajanje Programa rada Vijeća za 1967. godinu.
2. Analiza o kretanju privrede na području opštine Banja Luka za prvih 5 mjeseci.
3. Informacija o mogućnosti upisa djece u škole II stupnja i zanate.

Predsjednik Vijeća Pirolić Meho je obrazložio da su na sjednicu Vijeća radnih zajednica pozvani poslanici i jedan broj direktora radnih organizacija i drugih institucija čije će prisustvo i diskusija doprinijeti da se sagledaju određeni problemi i donesu što potpuniji zaključci.

Ad. 1.

Predsjedavajući Pirolić Meho dao je kraće obrazloženje u vezi sa donešenjem i usvajanjem programa rada. Pošto su odbornici dobili pismeno obrazloženje, to bi se mi ovdje trebali dogovoriti:

- o samom metodu rada Vijeća, koji treba po riječima Pirolića, da se sastoji u što tješnjoj saradnji ovog Vijeća sa radnim organizacijama i njihovim organima upravljanja, savjetima Skupštine opštine, komisijama, udruženjima i drugim zainteresiranim institucijama i kolegijalnim organima. Naši dogovori, saradnja i sporazumi trebaju imati moralni karakter i obaveze - pa nakon što se složimo i usvojimo jedno pitanje, sagledamo potrebe i probleme, onda se zajednički moramo zalagati za njegovo dosledno sprovođenje;

- usvajanje ovog programa je preuzimanje pitanja i problema iz već usvojenog programa Skupštine opštine (zajedničkog sastava) što nalažu naše potrebe i sama uloga ovog Vijeća.

Odbornik Petković Bojan: obrazložio je da ovo Vijeće treba šire sagledavati i proučavati integraciona kretanja i procese obzirom da na ovaj problem ima dosta mišljenja i koncepcija. Ovo

je naročito potrebno u uslovima provođenja privredne i društvene reforme i pronalaženja najpovoljnijih rješenja za što brža kretanja privrede i drugih djelatnosti - po pojedinim oblastima.

Predsjedavajući Pirolić Meho je istakao da je pripremač i obradivač materije kao glavni nosioc Zavod za društveni razvoj Skupštine, ali će vjerovatno biti potrebno da za izvjesna integraciona kretanja bude nosioc neka radna organizacija, radi čega će biti potrebno da se ostvari što čvršća saradnja sa odgovarajućim organima, službama i udruženjima.

Odbornik Muhurdarević Ekrem ističe da mu nije tačka 10. iz programa u cjelini jasna na koja se sve pitanja odnosi, pa predlaže da se posebno treba razmotriti saradnja trgovine i ostalih radnih organizacija - a naročito sa mljekarom, pivovarom i "Žitoproduktom". Podržava prijedlog Bojana da se integracioni procesi razmatraju što konkretnije po grupama privrede.

Odbornik Begović Sulejman je predložio da bi na ovim pitanjima naročito trebalo uključiti Komoru kao saradnika i obradivača pojedinih pitanja.

Kecman Milan, predsjednik OSV predlaže, da bi Vijeće radnih zajednica trebalo da posebno razmotri položaj i uslove radnih organizacija koje posluju na granici rentabiliteta, pominjući slučaj Kožare i drugih.

Odbornik Medojević Marko je predložio da se ovim programom zahvate i zemljoradničke zadruge i poljoprivreda, obzirom da je to aktuelno za naše područje.

Odbornik Osmančević Sabahudin je predložio da bi u program trebalo posebno unijeti radne organizacije izvan privrede (zdravstvo) i pitanje ubiranja samodoprinosu.

Predsjednik Skupštine opštine Babić Živko ističe da je dobro što se ova pitanja razmatraju, ali bi trebalo nastojati da se program suviše ne opterećava. Ono što usvajimo kroz program treba temeljito da razmotrimo. Žika je naglasio da od ovih 16 tačaka ovo Vijeće 9 samo razmatra, a ostale na zajedničkim sjednicama Skupštine opštine. Na sjednicama oba vijeća treba naročito razmatrati : studija o zanatstvu, doprinos zemljištu, uticaj organa uprave na rad ostalih organa, problemi ugoštiteljstva i zapošljavanja i drugi. Potrebno je da ovo vijeće prethodno neka od ovih pitanja razmotri i zauzme stavove.

Odbornik Grbić Milan, predlaže da se i problematika saobraćaja unese u program, pominjući da će vjerovatno i radne organizacije zahtjevati da se pojedina pitanja tokom godine razmatraju. Biće potrebno da se nosiocu i obradivaču daju konkretni zadaci ako pripreme pojedinih pitanja za sjednicu.

Živko Babić, predsjednik SO, ističe da će tačku 7. iz programa trebati pored stručnih službi i jedna grupa odbornika da priprema - pa tek onda iznijeti na sjednicu.

Na kraju diskusije, predsjedavajući Pirolić Meho je rezimirao zaključke:

- da se predloženi program usvoji;

- da se problemi trgovine i snabdjevanja mlijekom prethodno razmotre na Savjetu, a zatim ako treba i na sjednici SO;

- da osnovni nosioc za pripremu materijala ostaje Zavod za društveni razvoj, a prilikom pripreme pojedinih pitanja da se onda odrede konkretno obradivači, saradnici i bliži zadatci;

- da se problemi radnih organizacija koje posluju na granici rentabiliteta razmotre u okviru opšteg razmatranja privrede kroz periodične analize;

- da se problematika poljoprivrede i zemljoradničkih zadruga posebno razmotri na Savjetu i da se konsultuju stručne ustanove - pa da se naknadno dogovorimo o potrebi stavljanja na dnevni red Vijeća ili Skupštine opštine;

- pitanja koja se odnose na samodoprinos - biće predmet razmatranja sutra na sjednici SO pa nema potrebe za posebno stavljanje;

- primjedbe na tačku 5. i 7. programa treba da se posebno izdvoji, a tačku 10. bi trebalo izdvojiti iz programa pošto nema posebno pripremljenih materijala;

- tačku 13. treba isključiti iz programa pošto je ona predmet razmatranja sutra na sjednici Skupštine opštine, a tačku 16. treba korigovati u smislu izvještaja o stanju i kretanjima u stambenoj privredi.

Nakon diskusije i prijedloga predloženi program je jednoglasno usvojen uz napomene i zaključke kroz diskusiju.

Ad. 2.

Predsjedavajući Pirolić Meho: obrazložio je da su odbornici primili analizu koju je pripremio Zavod za društveni razvoj, pa predlaže da izvjestioc - predlagač iznese dopune ili obrazloženja.

Pozderac Irfan ispred Zavoda za društveni razvoj istakao je, da je ova analiza radjena na osnovu statističkih izvještaja i podataka iz pojedinih radnih organizacija kao i dogovora sa predstavnicima radnih organizacija. Ističe da je povećanje kod preduzeća "Trudbenik" uslijedilo radi uvođenja druge smjene, a da je indeks 48% kod "Vitaminke" i stalna radna snaga na nivou prošlogodišnjem. Kroz analizu za polugodište koja će se obraditi za septembar detaljnije će se ova problematika obraditi sa prijedlogom mjera.

Na pitanje zašto je došlo do zastoja nabavke reproduktivnog materijala od strane "Metala", predsjedavajući Pirolić Meho je obrazložio da nisu prisutni predstavnici "Rudi Čajaveca" pa će se odgovor dati na narednoj sjednici.

Pirolić Meho je istakao da je bilo potrebno kroz analizu dati ocjene, obzirom da je ovo na nivou Republike sagledano.

Odbornik Djubo Refik: ističe da je manjkavost informacije - analize što nije obradila problematiku i mjere. Pominje produktivnost rada koja nije dostigla odgovarajući nivo. On je posebno naglasio nesklad ličnih dohodaka između neprivrede i odnosu na privredu, jer smatra da su u većem porastu lični dohoci koji se finansiraju iz budžeta o čemu radnici diskutuju. Inače, lični dohoci u svim vrstama administracije izazivaju negodovanje kod proizvodnih radnika, pa o svemu tome ubuduće treba voditi više računa. Predlaže da u buduće ovakve analize budu potpunije i temeljitije, kako bi se mogle poduzeti konkretnije mjere.

Maglajlić Ibro, direktor Fabrike celuloze i viskoze dao je šire obrazloženje svih mjera po pitanju kretanja privrede u

Republici za prvih 5 mjeseci o.g. On je istakao da je bio na sjednici Izvršnog vijeća na kojoj je konstatovano da je kretanje privrede za 6% manje nego u istom periodu 1966. godine i da je neophodno poduzeti niz mjera u cilju realizacije reforme koja se provodi u našem društvu. Naglašava da je nastao pad ličnih dohodaka i da se povećava broj radnih organizacija koje posluju sa gubicima. Istakao je da je izvoz na konvertabilnom području manji za 10% a na ostalom veći za 27%. Razlozi su da je pad proizvodnje uglavnom: veće zalihe robe za oko 37%, niža stopa carina što ima svog odraza, proizvodnja je usitnjena i skupa. Znači jedan od osnovnih zadataka je provodjenje integracije da bi se moglo na tržištu i u međunarodnoj podjeli rada izdržati, kao i povećanje produktivnosti. Kod nas je otežano plansko izvršavanje u "Rudi Cajavecu", industriji papira, metalnoj i drugim gramama pa neophodne mnogobrojne mjere da se stanje popravi - a to zahtjeva rješavanje i bankarskog sistema i rješavanje problema potraživanja. Maglajlić se posebno zadržao na objašnjenjima u vezi izgradnje putne mreže u našoj Republici i o samim pravcima te izgradnje, kao i gradstvima koja treba da obezbijedi federacija, republika, komune i sama privreda. On je istakao da je ovo obiman program i da zahtjeva velike napore, ali njegovo rješavanje će razriješiti niz problema. Ovo će djelimično ublažiti i problem nezaposlenosti. Ovom izgradnjom bi se obezbijedilo oko 300 kilometara novog modernog putnog kolovoza i utrošilo oko 170 milijardi starih dinara. Realizacija ovog programa su dugoročnije mjere, ali će imati ogroman značaj za razvitak privrede u našoj Republici.

Odbornik Jovetić Božidar: istakao je probleme u kojim se nalazi rudnik mrkog uglja. On je naglasio da nema problema sa plasmanom, obzirom na aranžmane sa Fabrikom celuloze, ali su sredstva u pitanju za modernizaciju pogona u Ramićima. Preduzeće je oko 350 miliona uložilo računajući na pomoć koju treba dobiti od banke i komune. Stanje je takvo da bi intervencija iz zajedničkih rezervi i od banke trebala da usledi što prije kako bi se izašlo iz teške situacije i tu nam treba što konkretnija i brža pomoć.

Predsjedavajući Pirolić Meho je istakao da se ovi problemi trebaju na sutrašnjoj sjednici da rasvijetle i da se iz fonda zajedničkih rezervi nadju rešenja i interveniša. Ove probleme u vezi kretanja i stanja u privredi treba sagledati u svjetlu stavova izvršnog vijeća i prema konkretnim prilikama poduzeti mjere na području komune.

Živko Babić predsjednik Skupštine opštine je istakao da će se sutra na sjednici Skupštine opštine obezbijediti subvencija iz fonda privrednih rezervi za rješavanje određenih problema u privredi komune.

Na kraju diskusije i prijedloga Meho Pirolić, predsjednik Vijeća je predložio da se informacija prihvati uz date primjedbe i predloge, naglašavajući da se u narednom periodu moramo konkretnije i doslednije zalagati za realizaciju zaključaka i mjera u skladu sa privrednom i društvenom reformom i stavovima sa sjednice Izvršnog vijeća. Potrebno je da Zavod za društveni razvoj i komora u ovom pravcu za 9 mjeseci pripreme temeljitu analizu sa predlogom mjera koje treba poduzeti u tom pravcu. Naglašena je potreba da trgovinsko preduzeće "Metal" poduzme mjere za obezbjedjenje reproduccionog materijala.

Nakon diskusije analiza - informacija o kretanju privrede na području opštine Banja Luka za prvih 5 mjeseci jednoglasno je usvojena.

Ad. 3.

Predsjedavajući Pirolić Meho je obrazložio da su po ovom pitanju prethodili razgovori sa predstavnicima pojedinih radnih organizacija i institucija, a ova je materija po svom karakteru i aktuelnosti takva da od ovog vijeća zahtjeva temeljito razmatranje i donošenje zaključaka.

Djuran Vlado, podpredsjednik Skupštine opštine obrazložio je da su kroz informaciju obradjeni problemi i cifarski podaci. Pred nama se sada nalazi problem 1600 djece koja neznaju gdje će ići na školovanje i zanate. Svakako da ove probleme treba sagledavati za duži rok, dok neke radne organizacije ističu da ne znaju šta će sa učenicima svršenih zanata. Ima kritike na sistem školstva, u kojem sigurno ima nedostataka, ali se to ne može za mjesec dana riješiti. Vlado je istakao da ima radnih organizacija koje ovaj problem rješavaju i odvajaju sredstva. On je u jednoj radnoj organizaciji i to predstavlja izvjestan problem u odnosu na rentabilitet, ali nagrade koje učenici primaju su takve da se pozitivno odražavaju ti izdaci na proizvodnju. Na ovom pitanju ima niz problema počev od nesvatanja pojedinih organa upravljanja, pa do pojava da se primaju djeca zaposlenih roditelja. Vlado se založio da se od svih radnih organizacija zahtjeva da prime što je moguće veći broj djece na odgovarajuće škole i zanate i da se obezbijede potrebna sredstva, kao i organizacija informativnog centra u Skupštini opštine u kojem bi roditelji i djeca mogli po ovim pitanjima dobiti informacije i održavati kontakte sa radnim organizacijama i školama u cilju koordinirane akcije i saradnje.

Oršulić Jelena poslanik i predsjednik Saveza omladine govorila je po ovim problemima ističući potrebu upisa većeg broja djaka u škole i zanate radničkih zanimanja i potrebu da škole potpuno iskoriste raspoložive kapacitete. Kritikuje škole koje primaju manji broj u odnosu na 1966. godinu. Predložila je da se smanji broj đaka u suficitarnim školama - zanimanjima, a da se poveća na učiteljskoj, tehničkoj, metaloprerađivačkoj, školu učenika u privredi i drugim za koje naša privreda i društvo ima potrebu i korist. Kritikovala je pojavu prijema djece zaposlenih radnika jer takve pojave organi upravljanja ne bi trebali tolerisati pošto su protuustavne i tuđe našem sistemu. Radne organizacije i škole bi trebale više učiniti bez obzira na mjere reforme kako ne bi imali armiju nezadovoljnika. Predlaže da se od radnih organizacija i škola zatraži da poduzmu što konkretnije mjere za rješavanje ovih problema.

Pirolić Meho je istakao da po ovim pitanjima ne treba puno teorirati nego to ostaviti da se na jesen razmotri, a sada da predložimo konkretne mjere kako što veći broj djece uključiti na zanate i u škole.

Odbornik Safet Filipović ističe da bi centar papira i ugostiteljski centar trebali zajednički poduzeti mjere za upis djece, ali su sredstva u pitanju. On je izložio koja su sredstva utrošena u 1966. godini i naglasio potrebu da zajednica obrazovanja treba pružiti pomoć.

Babić Živko predsjednik Skupštine opštine ističe da ga začudjava da predstavnici Komore predlažu da se trgovačko ugostiteljski centar uključi u zajednicu obrazovanja, a da pritom odmah ne predlažu način kako sredstva obezbijediti. Znači da bi zajednica obrazovanja mogla prihvatiti novo finansiranje treba neko da

obezbijedi sredstva bilo kroz povećanu stopu doprinosa ili drugim izvorima. Za sada nema rješenja nego da ovi centri ovaj problem rješavaju kao i da sada, a zajednica obrazovanja u jesen treba ustati zahtjevom pred Skupštinu opštine radi pronalaska sredstava i izvora za rješavanje ovih problema, znači, utoliko prijedlog Komore treba koregirati i poduzeti mjere da se ovo već u septembru riješava, a sada od škola i radnih organizacija poduzeti maksimum mjera da se kapaciteti iskoriste i što veći broj djece upiše.

Odbornik Gunuč Džavid se založio da što skorije pronalaženje sistematskih rješenja, ali je predložio da zajednica obrazovanja kao mladu instituciju ne treba sada gušiti - već naprotiv pomoći da se afirmiše i obezbijediti sredstva da bi pomenute centre mogla preuzeti. Smatra da bi orijentacija trebala biti na proširenju kapaciteta radničkih zanimanja, jer ovi radnici mogu obezbijediti kao kvalifikovani majstori zaposlenje i vani.

Djuran Vlado podpredsjednik SO ponovo je govorio o velikoj brizi roditelja za ove probleme, naglašavajući da ima slučajeva da se neko dijete primi na tri mjesta, radi čega je potrebno da se i oko procedure dogovorimo i da se o tome iz Skupštine opštine iz informativnog centra treba da vodi računa. Ističe da za 6 dana nije moguće upisati 1600 učenika, pa predlaže da se u radnim organizacijama raspišu dopunski konkursi radi rješavanja ovih problema. Radi aktivnosti ovih problema treba organima upravljanja radnih organizacija i škola uputiti pismeno radi poduzimanja odgovarajućih mjera.

Odbornik Djubo Refik je rekao da škole i centri ne bi u ovoj godini smjele primati manji broj djaka i učenika već tražiti načina i rezervi da se broj poveća. Treba da se razmotri problem zašto Učiteljska škola da 80 djaka manje prima u ovoj godini, a radne organizacije bi bile dužne raspisati dopunske oglase i obavjestiti Zavod za zapošljavanje.

Odbornik Petković Bojan je istakao da je Savjet za robni promet razmatrao ove probleme i da je stanje potreba trgovine i ugostiteljstva im više ni jedan učenik ne treba. Mjere reforme natjeruju na računice. Pitanje učeničkih nagrada nije toliki problem za ove radne organizacije - koliko su problem izdaci za školarinu (13.000 S. dinara po učeniku). Potrebno je sagledati povećanje doprinosa za zajednicu obrazovanja po predlogu druga Živka Babića - pa onda ići na rješenja.

Direktor Trgovinskog preduzeća "Uzor" Milan Spaić je istakao da treba organizovanije raditi na upisu djece na deficitarne zanate. On je naglasio da trgovina i inače privreda u eri reforme treba da vodi računa o svakom dinaru i to za nas predstavlja veliki problem upisivanja djece. Kada bi se dodao broj djece koja završavaju srednje škole onda bi ovaj problem bio još akutniji. Treba djecu oteti od ulice i ostaje svih nas i u privredi i van nje zadatak da učinimo maksimum napora da se ovaj problem riješi. On se založio za dopunske oglase konkursa kao i potrebu da se organi upravljanja potsjete na ovu problematiku i zadatke. Potrebno je na ovim problemima konkretnije i organizovanije uključiti i privatni sektor.

Odbornik Djubo Refik predlaže da se organima upravljanja radnih organizacija uputi preporuka i da oni kao i zborovi radnika radnih jedinica budu što neposrednije uključeni za rješavanje ovih pitanja.

Babić Živko ističe da nije problem oko informativnog centra jer ćemo toliko riješiti, ali je problem i zadatak u tome da se sada odmah ponovo raspišu oglasi i da svaki odbor-
nik u svojoj radnoj organizaciji poduzmu mjere. Komora i struč-
ne službe da pripreme i predlože za jesen sistematska rješenja
iz ove problematike.

Majkić Mirko ispred zajednice obrazovanja je ista-
kao da su ovi problemi u okviru Republičke zajednice pokrenuti
i poduzimaju se mjere da se ova systemska i druga pitanja do
kraja godine riješe.

Predsjednik Pirolić Meho na kraju diskusije je re-
zimirao

z a k l j u č k e

- da se informacija prihvati i poduzmu slijedeće
mjere:

- da se svim radnim organizacijama i školama upute
pisma i da se od organa upravljanja zatraži da se raspišu dopun-
ski oglasi i poduzmu mjere da se ovi problemi riješe, koristeći
sve raspoložive kapacitete,

- da se od strane Komore i stručnih službi poduzmu
odgovarajuće mjere i pripreme prijedlozi za pronalaženje najbo-
ljih sistematskih rješenja i da se to u jesen prezentira Skupš-
tini,

- da se u rješavanje ovih problema oko upisa uče-
nika na zanate uključi i privatni sektor i da se na ovim poslo-
vima organizovanije radi preko stručne službe i informativnog
centra,

- da hemijski i drugi centri povećaju kapacitete
kao i učiteljska i druge škole,

- da ovo Vijeće i privreda u cjelini daje podršku
na što organizovanijem i konkretnijem rješavanju ovih problema
i da se odbornici svaki u svojoj organizaciji založi za rješava-
nje ovih problema,

- da rukovodstva društveno-političkih organizacija,
sindikata i komora upute sugestiju radnim organizacijama radi pru-
žanja pune podrške da se ovi problemi riješe, a da informativni
centar putem štampe i radio stanice povremeno informišu javnost
o ovim problemima.

Znači ostaje zaključak da privreda i dalje finansi-
ra ovu oblast kao i da sada dok se ne pronadju systemska rješe-
nja za koja je potrebna mjere ubrzati.

Nakon diskusije i prijedloga prihvaćeni su prednji
zaključci i informacija je jednoglasno usvojena.

Sjednica je završena u 13,30 časova.

ZAPISNIČAR,
Teodor Tadić

PREDSJEDAVALAČI,
Meho Pirolić